

מי שאמר פרק רביעי נזיר

כב.

עין משפט נר מצוה

יד א מיי פ"ג מהל' נדרים הל' טו סמג
לחון רמב טור ש"ע י"ד
סי רלד ספקי נא:

תורה אור השלם

1. ועשה הבדן אחד לחטאת ואחד לעולה
וכפר עליו מאשר קטא על הגבש וקדש את ראשו בימים ההוא:
במדבר ו יא

הגהות התוספות

1. ז"ל דגרסין לעיל.
2. כאלו הוא סה"ד ומה"ד
ר"ש אומר אם אמרה כו'
כל"ל. 3. ז"ל אם אמרה לא
מכוונתי כו'. 4. ז"ל אפילו
כי אמרה ואני כו'. 5. חיתת
ליה נמחק. 6. ז"ל איכה
דמתי בשר זכחי שלמים
אחר שנתן כו'. 7. ז"ל
אחר ויקרא. 8. ז"ל דאי
צניעה אמתוס.

מוסף רש"י

וכפר עליו. צמיר מב"ב,
מאשר הטא על הגבש.
משמע שטעם נפש אדם
ב"ב (צ"ב). ובי באיזו נפש
הטא זה. מי הרג ענקאל
חוטא (תננית י"א). אלא
מפני שצריך עצמו מן
הזיון. שאין מזה לנדר
עלמא דלא מרמין (הוריות י'
צ"ק) או אכלי האי עלמא
מי קטל לבו (תננית י"א).

פ"י הרא"ש

דחטאת העוף באה על
הספק ת"ש דתניא בהדיא
האשה שדרה בניור וכו'
היא מותרת וחברתה
אסורה אלמא בעל מינו
גזיר. ועפ"י שהוכחה
מהך ברייתא דלעיל
דכיון שאינה מביאה
עולת העוף דמיעקר עקר
היא ברייתא פליגי עליה.
וה"ל דאפשר ליישב דלא
דכתיב והזיר והביא אמתו
אבל זו שהופר נורה
אפי"ו ששטמא תחילה
אינה צריכה להביא. ר"ש
אומר אם אמרה הריני
כמותך שתיקן מותרות.
דכיון שאמרה זה הלשון
דעתה אם יתבטל נורה
שגם שלה יהא בטל

הבי גרסי' ואי ס"ד מינו גיין תייתי עולת העוף. וה"ה דלשם
נמי איבעי לה לאתויי אללא נקט עולת העוף משום דחטאת
העוף ועולת העוף צמד קרל כתיבי: **ה"א מני ר"א הקפד בר רבי**
היא. פירוש לעולם מיעקר עקר ולכן אינה מביאה עולת העוף
וחטאת העוף מיימא משום דלתימא
על הספק והכי אימא א' צפ"ק
דנדרים (דף י') והשתא מוסקין דבעל
מיעקר עקר וקשה מאי שנא הכא
מיימי כולה מילתא דר' אלעזר הקפד
ולעיל לא מיימי לה דקאמר לעולם
מיעקר עקר וכיון דלריכה כפרה הוה
[וכו'] ע"כ נראה דגרסין! הכי וכיון
דלא לריכה כפרה הוה ליה כחטאת
שמתו צעליה והכי פירוש לעולם
[מיעקר] עקר ומ"מ כיון שהקדישמה
לא נפקא לחולין וכי היפר לה הוה לה
כחטאת שמתו צעליה אי נמי לגיסת
הספרים נמי ימאח דלעיל לא עבדין
מכל וכל כר' אלעזר דאין קרב אצל
הכא דקרב מיימי שפיר מילתא דרבי
אלעזר דהוי כותימה מכל וכל:
ה"א שמע דתניא בהדיא היא
מתורת וחברתה אסורה אלמא דבעל
מינו גיין. וקאז קשה דלעיל פשיט

מזמביאה חטאת ולא עולה דמיעקר עקק ועמה מהדר למיפשט דבעל מינו גיין אין זה שיטת הש"ס וי"ל דהיה אוקימנא ליה כר' אלעזר
הקפד וכן רבנן ומיימי ליה דפלוגמא דתנאי היא דר"ש אמר אם אמרה הריני כמותך שתיקן מותרות דמשמע הריני כמותך לכל דרכין
ולכשמותר אהיה גם אני מותרת ומימה כיון שקצולה נזירות וכל עליה איך תהיה מותרת בהמתת חזירתה כיון דמינו גיין הוה אין נזירות
לחלוקין ואילו אמר הריני נזיר הוה נזיר שלשים יום דאין נזירות פחות מלי יום דכתנן צפרק קמא (לעיל ה.) ואומר ר"י
דהיה איתא בתוספתא (פ"ב) ולא נמכוונתי להיות אלא כמותך שתיקן מותרות אם אמרה הוה משום דמשמע ליה לר"ש דהיה אוקימנא ליה אם סופך
שהיה מותרת לא יחול עלי נזירות כל עיקר ור"ש לא צד לפלוגי על מלתא דת"ק אלא להוסיף עליה וגם ת"ק מודה ליה ואומר עצמו מן
י"ע דלר"ש אפי' ואני לגד מפרשין למילתא דרבי כאלו אמרה צפ"י (מ"ב) ליהוים [כמותך] וזהא פליגי רבנן ור"י:
ו' זוטרא בריה דרבי מרי אמר היינו דרמי בר חמא דבעי רמי בר חמא הרי ע"י בבשר זכחי שלמים מהו בי מתפיים אינש במעיקרא
מתפיים או י"א. צנדרים (דף י"א): משמע ליה דמיבעי ליה לרמי בר חמא אחר שזרקוהו שלמים ואמר ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים
ובשר שלמים קודם זריקה אסור באכילה ואחר זריקה מותר באכילה ומיבעי ליה כי אמר ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים אם דעת
הגודר לומר כמו שהיה בשר זכחי שלמים מעיקרא קודם זריקה והככר אסור או שמא דעמו כבשר שלמים השתא אחר זריקה דשני וגם הככר
יהיה מותר ובשמעתין יש מפרשים דמר זוטרא צריה דרז מרי צעי למידיחי הפשיטותא שפשט הש"ס מוצרייתא דתניא להדיא היא מותרת
וחזירתה אסורה ופשיט א' ב' דנימא מינו גיין והשתא מר זוטרא דחי לעולם מיעקר עקר כדאסיקנא מהיהא מביאה חטאת העוף ואינה
מביאה עולת העוף וחזירתה אסורה היינו משום דבעי למיפסק כלומר מיתפסקה נפשה להיות כמותה עד שלא יפר לה צעלה היא
אסורה וצאותו אסור דעתה לגדור ולעמוד אפי' יפר לה צעלה ובעי לעמוד דרמי בר חמא דכאשכחן דרמי בר חמא מצעיל ליה הכי אי אמרינן
כמעיקרא מתפיים ז' וקשה טובא להאי פירושא חדא דרמי בר חמא לא פשיט ל' דמעיקרא קמתפיים ועוד דהשתא צע"י דרמי בר חמא
הזריקה אינה מתרת הבשר אלא מזריקה ואיך ולא למפרע והשתא ודאי אי אמר כמעיקרא מתפיים אסור אצל גבי הפרה דבעל אי מיעקר
עקק אפי' אם אמרת כמעיקרא מתפיים חזירתה היה לה להיות מותרת שהרי הגדר כאלו לא חל מעולם ועוד דמאי שנא ממתני דקמני
כי הותר הראשון הותרו נמי כולם משום דחכם עוקר הגדר מעיקרו [והכל] צע"י למימר אפי' אם הבעל עקר הגדר מעיקרו חזירתה
אסורה [וזה] מלינין ליישב דזוחק ולומר כי החכם אינו מתיר אלא צפתא וחרטה [ומשוה] ליה לגדר טעות מעיקרה והלכך כשהתיר הראשון הוי
כאלו לא היה הגדר הותרו כולם אצל הבעל מיפר לאשתו צלל חרטה ופתח מגזירת הכתוב הלכך אפי' אי מיעקר
עקק לענין זה חשיב כאלו נשאר עליה נדר קלת וחזירתה אסורה ודחוק ע"י דהשתא מר זוטרא צעי למימר אפי' אי מיעקר עקק
מתפסק חזירתה ולעיל קאמר הש"ס בפשיטותא ומאי נפקא מינה נפקא מינה לנאשה שגדרה צמיר ושמתא חזירתה ואמרה ואני אי אמרת מעיקר קא
עקר ה' (איהי) נמי אישתראי נמצא מר זוטרא קותר היהא סוגיא וע"ק דתמר הכי כי דחי מי דמי התם כיון דאמר הרי עלי כבשר זכחי שלמים
וכו' ד' לא חתא דחיייה שפיר להאי פירושא דהסבדא הפוכה יש ליישב ולומר דר"ל ומי דמי וכולה מילתיה דמר זוטרא היה ולשון נזיר
משונה הוא כלומר אפי' (דהכל) [דהתם] הצע"י אינה פשוטה הכל ודאי יש לנו לומר בפשיטות דמעיקרא קמתפיים (דמי) ודחוק ועוד מה
לנו להביא הצע"י דרמי בר חמא [דל] מהכא הצע"י יש לנו לומר דמעיקרא קמתפיים כדמפרש ואילו יש ליישב דזוחק דמשום הכי
הביא הצע"י להודיענו הסבדא דמעיקרא קמתפיים דאי [לא] שמעינן צעלמא הוה סבדא לא נאמר לה הכא דמעיקרא קמתפיים
וע"ק דלישנא דתניא צהדיא [משמע] הפשיטות קיימא דתניא לעיל (דף כ"ה). נמי תניא צהדיא וקאי ולכן נראה להר"ם לפרש דמר זוטרא
לא דחי הפשיטות אלא קיימא דבעל מינו גיין וקאמר היינו דרמי בר חמא כלומר תפשוט מהך צרייתא צע"י דרמי בר חמא דכי היכי
דלמר' דחזירתה אסורה כי אמרה ואני אלמנא מעיקרא מתפיים אפי' דחזירתה יודעת שזאת האשה יכולה לגד לדי הימר ע"י שיפר
צעלה אלא אמרי' ואני כמעיקרא כמו ה' שאמרה אסורה עכשיו אהיה גם אני ה"ג ינמא כשאמר ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים דבעי למימר
כקודם זריקה אך קשה דמי דמי דודאי גבי אשה אמרי' דדעתה אמעיקרא משום דבשעת אסור חזירתה נדרה ואמרה ואני אצל דרמי בר חמא
הגודר נודר בשעת היתר אחר זריקה דמי ואמאי ינמא דדעתיה אמעיקרא וז"ל דסוגיא [דהכל] ס"ל דבעי דרמי בר חמא נמי איירי צה"ג
דקאמר הרי ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים קודם זריקה וזההי פליגי סוגיא דין אסוגיא דנדרים הה"ס דקאמר הרי עלי כבשר זכחי שלמים
לאחר זריקה דמי. (הגה"ה) דאיכא למימר דלאחר זריקה דמי דהתם בגמרא אינה מלישנא דרמי בר חמא דרמי בר חמא לא אמר
יותר אלא הרי עלי כבשר זכחי שלמים מהו ו' וע"כ מפרש ה"ל לאחר זריקה שמתפיים אחר זריקה ויכול לעיני דלפני זריקה שאלה
וכן סוגיא דהכל וכן מפרש צע"י דלומן קונה צע"י דמפרש ה"ל הש"ס צפ"י למינן עובר זל תלין וצפרק
הגול קמא (צ"ב) וכן צפ"ב דצ"ק (דף י"ט). דיש שינוי בלשון הש"ס מפרש צנמה פנים הצע"י איך נשאלה ו' למלתא צבית המדרש
צעת קדמונים (הגה"ה) ודחי הש"ס דלא תפשוט הא מהך צרייתא דלא דמי דהתם כיון דאמר הרי עלי כבשר זכחי שלמים אפי' דלאחר
שזרקו דמיים מצי אכיל ליה צחוק מיקדש קדיש כלומר אחתי יש קדושה צבשר לענין דאסור לאכול חוץ לירושלים וה"ה דמי למימר דאית
זה קדושה לענין טומאת הגוף דאסור לאכול בשר שלמים בטומאת הגוף וכן חוץ לומנן וחדא מנייהו נקט כלומר התם איכה למימר אם
צמעיקרא מתפיים צקודם זריקה או לאחר זריקה לפי שהלדס טועה ה' לימא אחרי שיש צבשר קדושה גם אחר זריקה לענין חוץ שיך
לאחפוסי ציה ולכן איכה לספוקי אם דעתו אמעיקרא או אחר' אצל הכא זאת האשה שאמרה ואני יש לנו לומר דודאי ר"ל דדעתה אמעיקרא
ליתפסק וליחסר צקודם שיפר לה צעלה דאי ס"ד צנינא מתפיים הוה הפר לה צעלה פ"י צנינא אחר ההפרה אחר שנטענן והלך לו האיסור
ע"כ י"ל דמעיקרא קמתפיים צקודם שיפר לה צעלה ה' ואי [צנינא] לאתפוסי: א"כ אין כאלו איסור כלל וצנמה תיטעי להתפיים אחר
ההפרה אצל שלמים טועה להתפיים גם אחר זריקה לפי שיש קדושה גם צבשר אחר זריקה לענין חוץ וכמה מילי דפרישתי:
איכה

תנא נמי רישא סופגת. את הארבעים דלניה לריכה: **א' האשה שגדרה**
נזיר ונמטאת ואח"כ הפר לה צעלה מביאה חטאת העוף. דלפילו
אמרין דמיהו כחטאת שמתו צעליה כיון דבעל מיעקר עקר לה לא
אשכחן בה דחזיל למיתה: (ב) ניהי נמי עולת העוף. ומאשם לא פריך
דתייתי נמי אשם דאין אשם צא אלא
צמקוס שרין ליכנס צמזמירות אחרת
כי היכי דחזיל עליו נזירות צמזמירה:
(ג) הוה מני. דתני אפי"ו דמיעקר ליה
נזירות מיימי ליה חטאת העוף: רבי
אלעזר הקפד היא. דאמר דלריך
כפרה על שזיער עלמנו מן היין: היא
מוסרת וחזירתה אסורה. דבעל
מינו גיין. ומסיים הצרייתא ר' שמעון
אומר אם אמרה הריני כמותך
דמשמע אם ונתקיים נזירותך עלי
לקיים ואם לאו לא וכיון שהפר לה
צעלה לראשונה שתיקן מותרות:

המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא
האשה שגדרה נזיר ושמעה חזירתה ואמרה ואני ובא בעלה של
ראשונה והפר לה היא מותרת וחזירתה אסורה (ב) שמע מינה בעל מינו
גיין (ב) רבי שמעון אמר אם אמרה לה הריני כמותך שתיקן מותרות
מר
המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא
האשה שגדרה נזיר ושמעה חזירתה ואמרה ואני ובא בעלה של
ראשונה והפר לה היא מותרת וחזירתה אסורה (ב) שמע מינה בעל מינו
גיין (ב) רבי שמעון אמר אם אמרה לה הריני כמותך שתיקן מותרות
מר

(א) נדרים פ"ג. לעיל י"ט.
(ב) ששעו"ה. לעיל ט"ז. צ"ק
א': נדרים י. תענית י"א.
[כרימתו. כו.] (א) ז"ל כרבי
פירוש גדול הדור,
(ד) [תוספתא פ"ג.] (ה) [גם
ע"ש.] (ו) שייך לע"ב. (ז) ז"ל
דבעל. (ח) ז"ל היא. (ט) ז"ל
דקאמר התם. ר"ש ממנו.

נוסחת הריב"ן

א' היכה דנדרה צמיר כו':
ב' למימתי: ג' מתקיים:

הגהות הבה"ח

(א) נמי וחזרתה אסורה
ר' שמעון אומר אם וכו'
שתיקן מותרות שמע
מיהו בעל מינו גיין מר
וזוטרא: (ב) רש"י ד"ה
תייתי נמי עולת: (ג) ר"ה
והא נמי דמי ד"ה
דמיעקר עקר: ליה
לנזירות מיימי:

הגהות מהר"ב

רשבורג

א' תוס' ד"ה הא מני וכו'
והכי איתא צפ"ק דנדרים
נדר. י' מן צפ"ק עד י'
מנחם. וז"ל צפרק בתרא
דנדרים דף פג כ"ל ע"ש
דמשי הש"ס שם כה"ג
על קדושת חזרת לעולם לא
קרבן לאי נזירות ותועלת
עוף דמיימי משום דחטאת
עוף פה על הספק ופי'
המפרשים שם כיון דקיל
כולי האי דעל הספק נמי
צאה חטאת נמי לאי נזירות
וחו"כ כוונת מה"ס: כאן
אמרי' לא מיימי נמי עולת
העוף אם לריכה כפרה
ואתרו משום דחטאת עוף
מזני דבשעל על הספק ופי'
לעיל ד' י"ט ע"א תוס'
ד"ה אחר רב תפיל פירוש
ג"כ להדיא הכי ע"כ לעון
הארות משור: ב' ח"ח מר
זוטרא וכו' דמניא להדיא
היא מותרת וחזרתה
אסורה ופשיטא כ"ל:
ג' בא"ד וקשה טובא להאי
פירושא חדא דרמי בר חמא
לא פשיט ליה. י"ב ע'
א"י: ד' בא"ד לא חתא
הדחיה שפיר להאי
פירושא דהסבדא הפוכה.
י"ג ע"כ להאי פירושא מר
זוטרא דחי דמעיקרא
מתפיים וי"ז ז"ל מי דמי
וכו' לנחות דל"ה לומר
דמעיקרא אלא צנינא הוה
דחא אפ"ה כ"ל אמרינן ואני
[ח] בא"ד אלא אמרינן ואני
כמעיקרא כמו שאתמרה.
מלת שאמרה נמחק. וי"ז
שבתתא: ו' בא"ד אלא
הוי עלי כבשר זכחי שלמים
מהו וע"כ. מלת וע"כ
נמחק. וי"ז ע"כ:
ז' בא"ד הש"ס מפרש
בכמה פנים הצע"י אך
נשאלה למלתא. מלת
למלתא נמחק. וי"ז
למלתי: ח' בא"ד אפי'
שהלדס טועה לימא. מלת
לימא נמחק. וי"ז קודם
אחרי שיש צבשר קדושה
כ"ל: [ח] בא"ד צקודם
הספר לה צעלה ופי' צנינא
לאחפוסי א"כ. מן חיתת
ואי עד אי"ב נמחק וי"ז
דאי צנינא לאחפוסי א"כ:
ע"כ א"כ.